

Watervergunning

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Datum

22 november 2010

Nummer

RWS/DZL-2010/5454

Onderwerp

Watervergunning UMC International Plc. voor het onderwaterborstelen van schepen.

Inhoudsopgave

1.	AANHEF	2
2.	BESLUIT	2
3.	VOORSCHRIFTEN.....	3
4.	OVERWEGINGEN	6
4.1	ALGEMEEN	6
4.2	DE AANVRAAG.....	7
4.2.1	Beschrijving activiteit (cleaning).....	7
4.2.2	Beschrijving Ecospeed	8
4.2.3	Onderzoek naar de effecten van activiteiten met Ecospeed op de kwaliteit van het oppervlaktewater	8
4.3	REGELGEVING EN BELEID.....	9
4.3.1	Algemeen toetsingskader Waterwet	9
4.3.2	Beste beschikbare technieken.....	10
4.4	BEOORDELING VAN DE AANVRAAG.....	10
4.4.1	Algemene beoordeling milieueffecten	10
4.4.2	Toetsing aan beste beschikbare technieken	10
4.4.3	Gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater	11
4.4.4	Mogelijke risico's van het vrijkomen van exoten (ecologie)	12
4.5	TOELICHTING VOORSCHRIFTEN	13
4.6	PROCEDURE	14
4.7	CONCLUSIE.....	14
5.	ONDERTEKENING	15
6.	MEDEDELINGEN.....	16
BIJLAGE 1	BEGRIJSBEPALINGEN	18
BIJLAGE 2	OVERZICHT HAVENS	19

1. Aanhef

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft op 28 september 2010 een aanvraag ontvangen van UMC International Plc. om een vergunning te verlenen als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet (Wtw) voor het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam.

De aanvraag is ingeboekt onder nummer Wtw 1219 en betreft het onderwater borstelen (cleanen) van het onderwaterschip van schepen die voorzien zijn van een coating van het type Ecospeed. Deze nieuwe activiteit zal plaatsvinden in verschillende havens gelegen binnen de beheergebieden van Rijkswaterstaat Noord-Holland, Noord-Nederland, Zeeland en Zuid-Holland (zie bijlage 2).

2. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Wet milieubeheer, de Algemene wet bestuursrecht en de hieronder vermelde overwegingen besluit de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu als volgt:

- I. de gevraagde vergunning zoals bedoeld in artikel 6.2, lid 1, Waterwet aan UMC International Plc. te verlenen voor het als gevolg van het onderwaterborstelen (cleanen) van het onderwaterschip van schepen brengen van stoffen in oppervlaktewaterlichamen die gelegen zijn binnen de beheergebieden van Rijkswaterstaat Noord-Holland, Noord-Nederland, Zeeland en Zuid-Holland, zoals vermeld in bijlage 2 bij deze vergunning;
- II. bijlage 5 van de aanvraag, met daarin een beschrijving van verschillende soorten aangroei en het gebruik van bijbehorende kunststof borstels om de aangroei te verwijderen, deel uit te laten maken van deze vergunning;
- III. aan de vergunning de volgende voorschriften te verbinden met het oog op de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen.

Voor een toelichting op de in deze vergunning vermelde begrippen wordt verwezen naar bijlage 1 van deze vergunning.

3. Voorschriften

Voorschrift 1 (Aard van de stoffen)

1. De stoffen mogen uitsluitend vrijkomen bij het onderwater borstelen (cleanen) van het onderwaterschip van schepen die voorzien zijn van een coating van het type Ecospeed.
2. De stoffen die vrijkomen, mogen uitsluitend bestaan uit:
 - organische stoffen afkomstig van kapot geborstelde lichte aangroei;
 - coatingbestanddelen van het type Ecospeed (geringe hoeveelheden slijpsel).
3. Alleen lichte aangroei mag worden verwijderd, zwaardere aangroei valt buiten deze vergunning.

Voorschrift 2 (Plaatsbepaling)

De activiteiten die leiden tot het vrijkomen van stoffen zoals bedoeld in voorschrift 1 mogen uitsluitend plaatsvinden op de in bijlage 2 van deze beschikking genoemde locaties.

Voorschrift 3 (Melden uitvoering werkzaamheden)

1. De vergunninghouder dient ten minste 2 werkdagen voordat met de werkzaamheden wordt begonnen schriftelijk of per e-mail melding te doen van zijn voornemen aan de waterbeheerder.
2. In de melding zoals bedoeld in lid 1 dienen door de vergunninghouder de volgende gegevens te worden overgelegd:
 - de naam van het schip;
 - een afschrift van het certificaat waaruit blijkt dat het te reinigen schip voorzien is van een coating van het type Ecospeed;
 - het inspectierapport, met foto's, van de toestand van het onderwaterschip;
 - de locatie waar de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd;
 - de verwachte datum, duur en het tijdstip van aanvang van de uitvoering van de werkzaamheden;
 - het te reinigen oppervlakte in m²;
 - een schatting van de mate en aard van de aangroei;
 - de wijze van uitvoering van de werkzaamheden waaronder tenminste het type kunststofborstel dat gebruikt wordt.

Voorschrift 4

(Onderzoek naar het afvangen van stoffen)

1. Vergunninghouder dient onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheid om de bij het onderwater borstelen (cleanen) vrijkomende stoffen af te vangen. De vergunninghouder dient voor 1 juli 2011 een onderzoeksvoorstel ter goedkeuring aan de waterbeheerder voor te leggen.
2. Binnen één jaar na goedkeuring van het onderzoeksvoorstel door de waterbeheerder, zoals bedoeld in lid 1 dient de vergunninghouder de resultaten van het onderzoek aan de waterbeheerder te rapporteren. In deze rapportage moet ten minste naar voren komen welke mogelijkheden er zijn om de vrijkomende stoffen af te vangen.
3. Het onderzoeksvoorstel zoals bedoeld in lid 1 en het onderzoeksrapport zoals bedoeld in lid 2 dient te worden toegezonden aan de afdeling vergunningverlening en handhaving van Rijkswaterstaat Zeeland, postbus 5014, 4330 KA Middelburg.
4. Het in lid 2 bedoelde onderzoeksrapport behoeft de schriftelijke goedkeuring van de waterbeheerder

Voorschrift 5

(Maatregelen bij een ongewoon voorval)

1. Indien zich tijdens het onderwater borstelen (cleanen) een ongewoon voorval voordoet of heeft voorgedaan, waardoor nadelige gevolgen voor het oppervlaktewaterlichaam zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, treft vergunninghouder, onmiddellijk de maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd, om nadelige gevolgen van die gebeurtenis voor het oppervlaktewaterlichaam te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken.
2. Degene die verantwoordelijk is voor de vergunde activiteit waarbij zich een voorval, als hiervoor bedoeld, voordoet of heeft voorgedaan, meldt dat voorval zo spoedig mogelijk aan de waterbeheerder.
3. Hij verstrekt aan de waterbeheerder tevens, zodra zij bekend zijn, de gegevens met betrekking tot:
 - a de oorzaken van het voorval en de omstandigheden waaronder het voorval zich heeft voorgedaan;
 - b de ten gevolge van het voorval vrijgekomen stoffen, alsmede hun eigenschappen;
 - c andere gegevens die van belang zijn om de aard en de ernst van de gevolgen voor het oppervlaktewaterlichaam van het voorval te kunnen beoordelen;
 - d de maatregelen die zijn genomen of worden overwogen om de gevolgen van het voorval te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken;Zo spoedig mogelijk na een dergelijk ongewoon voorval moet de vergunninghouder in overleg met de waterkwaliteitsbeheerder gegevens over de maatregelen verstrekken, die worden overwogen om te voorkomen dat een zodanig voorval zich nogmaals kan voordoen.

Voorschrift 6
(Beheer en onderhoud, oliebestrijdingskit)

1. De op grond van deze vergunning aanwezige apparatuur moeten doelmatig functioneren, in goede staat van onderhoud verkeren en met zorg worden bediend.
2. De vergunninghouder dient tijdens de werkzaamheden een oliebestrijdingskit aanwezig te hebben die direct ingezet wordt bij morsingen en/of lekkages van olie.

Voorschrift 7
Contactpersoon

1. De vergunninghouder is verplicht één of meer personen aan te wijzen die in het bijzonder belast is (zijn) met het toezien op de naleving van het bij deze vergunning bepaalde of bevolene, waarmee door of namens de waterbeheerder in spoedgevallen overleg kan worden gevoerd.
2. De vergunninghouder deelt schriftelijk binnen veertien dagen nadat deze vergunning inwerking is getreden de waterbeheerder mee, de naam, het adres en het telefoonnummer van degene(n) die door of vanwege hem is (zijn) aangewezen.
3. Wijzigingen moeten binnen 14 dagen schriftelijk worden gemeld.

4. Overwegingen

4.1 Algemeen

Hieronder volgt eerst algemene informatie over de aanvraag en vergunninghouder.

De aanvraag

UMC International Plc (hierna: UMC) heeft op 28 september 2010 een vergunningaanvraag ingediend voor het in verschillende oppervlaktewaterlichamen brengen van stoffen die vrijkomen bij het onderwater borstelen van schepen (cleanen) die zijn voorzien van een coating van het type Ecospeed. De coating van het type Ecospeed wordt gebruikt om aangroei op de sloopshuid te beperken, waardoor het energieverbruik van het schip wordt verlaagd.

De aanvraag is ingediend om werkzaamheden uit te voeren in havengebieden welke gelegen zijn in de beheergebieden van de Rijkswaterstaatsdiensten van Noord-Holland, Noord-Nederland, Zeeland en Zuid-Holland. Er is gekozen om één landelijke vergunning te verlenen. Het afgeven van één landelijke watervergunning kan op eenvoudige wijze en loopt in pas met het rijksoverheidsbeleid om de administratieve lasten van bedrijven terug te dringen.

De aanvraag betreft alleen waterkwaliteitsaspecten. Overige aspecten met betrekking tot de Waterwet zijn in de onderhavige vergunning niet aan de orde.

Aanleiding

Door het cleanen van het onderwaterschip wordt aangroei verwijderd. Deze aangroei bestaat uit aangroei met slijm, algen, wier en pokken en leidt tot een verhoogde weerstand van het schip tijdens het varen. Na het cleanen ontstaat weer een schoon en glad oppervlak waardoor de weerstand van het schip in het water verlaagd wordt. Hierdoor wordt het brandstofverbruik verminderd, wat zowel positieve economische gevolgen heeft als positieve gevolgen voor het milieu.

Bedrijfssituatie

UMC is een bedrijf dat zich bezig houdt met verschillende (onderwater) werkzaamheden zoals:

- Schoonmaken onderwaterschip (hull cleaning);
- Schroefpolijsten;
- Onderwaterinspecties;
- Vervangen- en uitvoeren van reparaties aan schroefasafdichtingen;
- (onder water) lassen;
- ontwerp en ondersteuning voor de offshore;
- schroefreparaties;
- ontwerp en productie van scheepvaartgerichte onderdelen.

Voor een uitvoerige beschrijving van de bedrijfsactiviteiten wordt verwezen naar de aanvraag.

4.2 De aanvraag

De aanvraag betreft stoffen die vrijkomen tijdens het onderwater borstelen (cleanen) van het onderwaterschip van schepen die voorzien zijn van een coating van het type Ecospeed. Hieronder volgt een korte beschrijving van de activiteit, een beschrijving van deze coating en een korte beschrijving van het onderzoek dat is uitgevoerd naar de effecten van de activiteit voor de kwaliteit van het oppervlaktewater.

4.2.1 Beschrijving activiteit (cleaning)

UMC is van plan de werkzaamheden, het cleanen van met Ecospeed gecoate schepen, onderwater uit te voeren. Bij het cleanen kunnen verschillende machines worden ingezet waaronder een hydraulische handborstel, een machine met dubbele borstel en een machine met 2 borstels en rolmechanisme. Om de mogelijke negatieve gevolgen van lekkages te minimaliseren wordt gebruik gemaakt van een biologisch afbreekbare hydraulische olie. Uit de bij de aanvraag bijgevoegde gegevens blijkt dat de hydraulische olie wordt ingedeeld als 'weinig schadelijk voor in water levende organismen' en dat deze olie goed biologisch afbreekbaar is. Uit het bij de aanvraag bijgevoegde oliebestrijdingsplan blijkt dat de gebruikte apparatuur automatisch afsluit bij vrijkomen van hydraulische olie. Gedurende de werkzaamheden is altijd een oliebestrijdingskit aanwezig welke onder meer bestaat uit olieabsorberende doeken en worsten.

Op de borstelapparatuur kunnen verschillende borstels worden gemonteerd variërend van kunststof tot staal. Binnen deze beschikking vallen alleen de kunststof borstels. De borstels zullen door hun roterende werking onder water aan de schepen worden 'vastgezogen'. In bijlage 5 van de aanvraag, welke onderdeel is van deze vergunning, is aangegeven welke soorten aangroei worden behandeld.

Het betreft de volgende soorten aangroei zoals slijm, algen, lichte aangroei van wier en kleine pokken. De verschillende soorten aangroei worden met kunststof borstels behandeld. De stoffen die daarbij vrijkomen zullen in het oppervlaktewaterlichaam terecht komen.

Bij het cleanen zal de oppervlaktestructuur van de Ecospeedcoating enigszins worden opengetrokken en kunnen verwaarloosbare hoeveelheden ingesloten chemische stoffen vrijkomen. Er zal verder organisch materiaal vrijkomen, grotendeels bestaande uit stukgemalen aangroei. Het polijsten van met Ecospeed gecoate schepen wordt niet aangevraagd.

Het cleanen zal vaak worden uitgevoerd op het moment dat schepen aangemeerd liggen en tegelijkertijd worden gelost en/of geladen. Hierdoor wordt tijdswinst geboekt en bespaard op de lig-, dok- en havengelden. Het bedrijf verzoekt daarom deze activiteiten te mogen uitvoeren in verschillende havengebieden welke gelegen zijn in de beheergebieden van Rijkswaterstaat Noord-Holland, Noord-Nederland, Zeeland en Zuid-Holland.

4.2.2 Beschrijving Ecospeed

Momenteel worden voornamelijk biocidehoudende antifoulingverven toegepast op schepen. Biocidehoudende antifoulingverven zijn in het algemeen milieubezwaarlijk, omdat deze in de meeste gevallen giftig zijn voor in water levende organismen. In het verleden werd veelvuldig gebruik gemaakt van antifouling op basis van organotin. Per 1 januari 2008 is het gebruik van dergelijke antifouling wereldwijd verboden. Leveranciers van verfsystemen zijn andere antifouling/coatings gaan ontwikkelen waaronder biocidenvrije non stick coatings, zowel zacht als hard. Het product Ecospeed is een harde non stick coating op basis van polyesterhars en is een alternatief voor biocidehoudende coatings voor schepen. Ecospeed bevat geen bestrijdingsmiddelen. In verband met de negatieve gevolgen van conventionele antifouling voor het oppervlaktewaterlichaam, stimuleert de overheid productinnovatie op het gebied van biocidenvrije nonstick coating.

Ecospeed wordt in scheepsdokken op schepen aangebracht. Na uitharding van de polyesterhars wordt het schip te water gelaten. In de periode daarna zal de hars verder uitharden in het oppervlaktewater. Na enige tijd, variërend van minimaal 1 dag tot enkele maanden, zal de volledig uitgeharde Ecospeed worden gepolijst. Hierbij worden de laatste oneffenheden verwijderd en ontstaat een zeer gladde coating. Ondanks het realiseren van een zeer glad oppervlak kan toch, met name in tropische wateren, aangroei optreden. De schepen met een Ecospeedcoating zullen daarom periodiek moeten worden gereinigd, waarbij de aangegroeide organismen worden verwijderd.

4.2.3 Onderzoek naar de effecten van activiteiten met Ecospeed op de kwaliteit van het oppervlaktewater

De emissies vanuit de Ecospeedcoating naar het oppervlaktewater die ontstaan tijdens het polijsten en cleanen van schepen en de effecten daarvan op de kwaliteit van het oppervlaktewater zijn uitgebreid onderzocht door de Waterdienst van Rijkswaterstaat in samenwerking met de leverancier van Ecospeed, Rijkswaterstaat Zeeland en Zuid-Holland. Belangrijk onderdeel in dit onderzoek waren de testen met proefplaten in bakken met water in een testruimte. Zo is voor de testen bijvoorbeeld een proefplaat van 80 bij 50 cm voorzien van Ecospeed gebruikt die een jaar in het water van de Marine Haven van Zeebrugge heeft gehangen. De proefplaten zijn in de bakken met water gepolijst en gecleand waarna watermonsters zijn genomen en geanalyseerd. Door het uitvoeren van de testen onder gecontroleerde omstandigheden, is veel informatie verzameld over de effecten op het oppervlaktewater. Algemene conclusie van het onderzoek is dat het onderwater polijsten en cleanen van het onderwaterschip van schepen die zijn voorzien van een coating van het type Ecospeed met lichte aangroei, voor wat betreft de uit de coating vrijkomende stoffen, geen effecten heeft op de kwaliteit van het oppervlaktewater. Een beschrijving van het onderzoek en de onderzoekresultaten zijn vastgelegd in het rapport "*Biocidenvrije 'antifouling' voor schepen, Emissies vanuit de onderwater coating Ecospeed*" van de Waterdienst van 15 november 2008. UMC heeft het rapport toegevoegd als bijlage bij de aanvraag.

4.3 Regelgeving en beleid

Hieronder volgt een korte omschrijving van het toetsingskader van de Waterwet en de toetsing aan de beste beschikbare technieken.

4.3.1 Algemeen toetsingskader Waterwet

De Waterwet omschrijft in artikel 2.1 het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. In dit artikel zijn de algemene doelstellingen aangegeven die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- b. in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. Een vergunning wordt geweigerd indien de doelstellingen van het waterbeheer zich tegen vergunningverlening verzetten en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen.

De uitwerking hiervan vindt plaats in de Waterwet, in aanvullende regelgeving, in water- en beheerplannen op grond van hoofdstuk 4 van de Waterwet en in beleidsregels. De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer.

De Waterwet schrijft voor dat alle waterbeheerders een beheerplan opstellen. Voor Rijkswaterstaat is dat het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren (BPRW). Het BPRW geeft voor het hoofdwatersysteem en het hoofdvaarwegennet uitvoering aan het beleid uit het Nationaal Waterplan en de Nota Mobiliteit. Eind december 2009 is het BPRW in werking getreden. Het BPRW geldt voor de jaren 2010-2015.

Rijkswaterstaat is aanspreekbaar op het uitvoeren van de beheer- en ontwikkelactiviteiten die in het BPRW zijn opgenomen en op het behalen van de daarmee beoogde resultaten. De beheer- en ontwikkelactiviteiten in het BPRW zijn uitgewerkt naar functies: de basisfuncties (veiligheid, voldoende water, schoon & gezond water), de scheepvaartfunctie en overige gebruiksfuncties. Daarnaast is het beheer in het BPRW ook uitgewerkt naar watersysteem: rivieren, kanalen, IJsselmeergebied, Wadden, Zuidwestelijke delta en Noordzee.

4.3.2 *Beste beschikbare technieken*

Een hoog niveau van bescherming van het milieu moet worden gerealiseerd door aan deze vergunning voorschriften te verbinden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de lozing voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat ten minste de voor de lozing in aanmerking komende '*beste beschikbare technieken*' worden toegepast.

In artikel 1.1 van de Wet milieubeheer is de volgende definitie voor de '*beste beschikbare technieken*' gegeven: 'de voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die – kosten en baten in aanmerking genomen – economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld'.

4.4 **Beoordeling van de aanvraag**

4.4.1 *Algemene beoordeling milieueffecten*

Ecospeed is een voorbeeld van een nieuw ontwikkelde biocidevrije onderwatercoating voor (zee)schepen. Het product zorgt voor een harde gladde onderwatercoating waaraan organismen zich moeilijk hechten. De werking van de coating van het type Ecospeed is niet te vergelijken met conventionele antifouling. Conventionele antifoulingverf werkt op basis van continu vrijkomend biocide waardoor organismen die aanhechten afsterven. Het gebruik van antifouling van het type Ecospeed, welke geen bestrijdingsmiddelen bevat, is vanuit dat oogpunt dan ook veel minder slecht voor de kwaliteit van het oppervlaktewater dan het gebruik van traditionele antifouling.

Verder kan nog opgemerkt worden dat een gladde sloopshuid minder wrijving teweeg brengt waardoor tijdens het varen brandstof bespaard wordt. Het periodiek onderwater borstelen van het onderwaterschip draagt positief bij aan vermindering van het brandstofverbruik. Een vermindering van het brandstofgebruik heeft positieve effecten op het milieu (o.a. minder emissies naar lucht).

4.4.2 *Toetsing aan beste beschikbare technieken*

Het cleanen van sloopshuiden dient te gebeuren met gebruikmaking van de beste beschikbare technieken. Uitgangspunten bij deze toetsing zijn:

- 1) de sloopshuid is gecoat met Ecospeed;
- 2) het gaat slechts om lichte aangroei;
- 3) het onderwater borstelen vindt plaats met kunststof borstels;
- 4) het onderwater borstelen van schepen heeft geen negatieve gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam.

Tijdens het onderwater borstelen van sloopshuiden met Ecospeed zal zwevende stof vrijkomen. Het zwevende stof zal een zeer kleine hoeveelheid chemische stoffen bevatten afkomstig van de op de sloopshuid aangebrachte Ecospeed. Het zwevende stof zal echter grotendeels bestaan uit stuk gemalen aangroei (biologisch materiaal).

Als onderdeel van de toetsing aan de beste beschikbare technieken is door mij beoordeeld of het noodzakelijk is dat extra maatregelen worden getroffen teneinde het zwevende stof op te vangen, zodat lozing op oppervlaktewater hiervan wordt voorkomen. Uitkomst van deze beoordeling is dat het afvangen van de zwevende stof technisch gezien niet goed mogelijk is. Dit geldt vooral voor de fijne fractie van de zwevende stof. Belangrijk bij de toetsing aan beste beschikbare technieken is echter, dat de onderhavige lozing van zwevende stof geen negatieve gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam veroorzaakt, zodat om te voldoen aan 'beste beschikbare technieken' ook geen extra maatregelen nodig zijn. Gelet op de behandeling van met Ecospeed voorziene schepen, de effecten op het oppervlaktewaterlichaam en het gegeven dat het hier gaat om het verwijderen van slechts lichte aangroei, wordt met de huidige werkwijze een hoog beschermingsniveau van het milieu bereikt.

4.4.3 Gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater

In 2008 is een onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van het polijsten en cleanen van met een Ecospeedcoating behandelde schepen. De resultaten van dit onderzoek zijn beschreven in het in §4.2.3 genoemde rapport. In dit rapport wordt bevestigd wat het bedrijf in de aanvraag heeft aangegeven voor wat betreft de uitvoering van de werkzaamheden en de aard van de vrijkomende stoffen. Algemene conclusie van het onderzoek is dat de door het onderwater polijsten en cleanen vrijkomende stoffen uit de coating geen effecten hebben op de water(bodem)kwaliteit. Hieronder zal dit verder worden toegelicht.

Het Ecospeedslijpsel dat vrijkomt tijdens het cleanen bevat een grove en een fijne fractie. De grove fractie zal redelijk snel bezinken, beperkt verspreiden en vermoedelijk op de havenbodem terecht komen. De fijnere delen zullen zich over een groter gebied verspreiden.

Het zwevend stof dat vrijkomt bij het cleanen is grotendeels van biologische aard en bestaat uit restanten van aangegroeide organismen. Gedurende de werkzaamheden kunnen de fijne deeltjes die vrij komen tijdelijk het doorzicht belemmeren waardoor een visuele verontreiniging kan ontstaan. Een deel van het organische materiaal zal onder invloed van bacteriën afbreken waardoor tijdelijk zuurstof aan het oppervlaktewater zal worden onttrokken.

In het rapport zijn de resultaten van de pilots vertaald naar de praktijksituatie. Hierbij is aangenomen dat een schip met een te reinigen oppervlak van 1500 m² onder water zal worden behandeld in een haven. Bij het cleanen zal circa 80 kg zwevend stof vrijkomen. Gelet op de resultaten van de uitgevoerde toxiciteits- en oestrogeniteitstesten en andere analyses worden er in de praktijk geen nadelige effecten verwacht op de waterkwaliteit en de waterbodem.

Met betrekking tot de effecten van de activiteit op de waterkwaliteit wordt derhalve geconcludeerd dat er gedurende de werkzaamheden weliswaar plaatselijk tijdelijk effecten optreden als het gevolg van de lozing van zwevende stof, maar dat er geen negatieve gevolgen zullen optreden ten aanzien van de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam. Het is dan ook niet nodig om voor de verschillende oppervlaktewaterlichamen aparte beoordelingen te maken.

De tijdelijke plaatselijke effecten van de lozing van organisch materiaal op de waterkwaliteit kunnen wel ongewenste gevolgen hebben voor een aantal kwetsbare havens. Bij een deel van de havens gelegen aan het Noordzeekanaal kan gedurende de periode juni tot en met oktober namelijk in het oppervlaktewater een gebrek aan zuurstof ($O_2 < 3$ mg/l) optreden. Ondanks dat de tijdelijke zuurstofonttrekking als gevolg van de werkzaamheden in havens normaal dus geen probleem vormt, is een extra verbruik in zuurstof voor een aantal havens langs het Noordzeekanaal in die periode daarom ongewenst.

In bijlage 2 van deze beschikking is een overzicht gegeven van de locaties/havens waar, en voor de havens langs het Noordzeekanaal wanneer, het onderwater bortselen mag worden uitgevoerd.

4.4.4 Mogelijke risico's van het vrijkomen van exoten (ecologie)

De Waterwet heeft in het toetsingskader opgenomen dat een beoordeling dient plaats te vinden met betrekking tot de (mogelijke) gevolgen van de lozing voor de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam. Er is mogelijk een verband tussen het vrijkomen van exoten en de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam. Er wordt echter niet verwacht dat het cleanen in de havens tot een toename aan exoten zal leiden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat dit (ook) een onderwerp is dat beoordeeld dient te worden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

4.5 Toelichting voorschriften

Ter bescherming en verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam worden aan deze vergunning voorschriften verbonden. Hieronder volgt een korte toelichting op de voorschriften.

Voorschrift 1 (Aard van de stoffen)

Het cleanen mag alleen plaatsvinden indien de schepen zijn voorzien van een coating van het type Ecospeed. Verder worden eisen gesteld aan de mate van aangroei die verwijderd mag worden en de te gebruiken kunststof borstels. Bijlage 5 van de aanvraag met daarin een beschrijving van de soorten aangroei en bijbehorende borstels maakt onderdeel uit van deze vergunning.

Voorschrift 2 (plaatsbepaling)

In dit voorschrift is geregeld in welke havens het onderwater borstelen toegestaan is. Indien vergunninghouder haar activiteiten in andere havens wenst uit te voeren is een nieuwe (wijzigings)vergunning nodig. Hierbij dient tenminste rekening te worden gehouden met een periode van 8 weken.

Voorschrift 3 (melding uitvoering werkzaamheden)

De uitvoering van de werkzaamheden dient twee werkdagen vooraf te worden gemeld aan de betreffende waterbeheerder. De volgende gegevens moeten bij de melding worden overgelegd:

1. de naam van het schip;
2. een afschrift van het certificaat waaruit blijkt dat het te reinigen schip voorzien is van een coating van het type Ecospeed;
3. het inspectierapport, met foto's, van de toestand van het onderwaterschip;
4. de locatie waar de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd;
5. de verwachte datum, duur en tijdstip van aanvang van de uitvoering van de werkzaamheden;
6. het te reinigen oppervlakte in m²;
7. een schatting van de mate en aard van de aangroei;
8. de wijze van uitvoering van de werkzaamheden waaronder tenminste het type kunststofborstel dat gebruikt wordt.

Door deze uitgebreide melding is een adequate handhaving van deze beschikking geborgd. Er zal onder andere met behulp van de gemelde gegevens (zie punt 3 en 7) worden gecontroleerd of er sprake is van het borstelen van 'lichte aangroei'. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de gegevens uit de aanvraag en de vergunning. Hierbij kan in ieder geval ook gedacht worden aan een vergelijking met de foto's die zijn opgenomen in bijlage 5 van de aanvraag en onderdeel uitmaken van deze vergunning.

Naast deze administratieve controle, kan tijdens de werkzaamheden een controle 'in het veld' worden uitgevoerd.

Voorschrift 4 (onderzoek naar het afvangen van stoffen)

In voorschrift 5 is bepaald dat onderzoek moet worden gedaan naar de mogelijkheden om vrijkomende stoffen af te vangen. Ik wil benadrukken dat dit onderzoek niet nodig is om de beste beschikbare technieken te bepalen, maar gezien moet worden als onderzoek naar maatregelen bovenop de beste beschikbare technieken (ook wel BBT⁺ genoemd).

Dit onderzoek komt voort uit de wens om ook schepen met zwaardere aangroei te behandelen. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat gelet op de eigenschappen van Ecospeed de aangroei gedurende de levensduur van de coating altijd enigszins beperkt zal zijn.

Gelet op de beperkt negatieve gevolgen van het gebruik van biocidevrije antifoulingverven c.q. coatings voor het milieu ten opzichte van de conventionele antifoulingmiddelen wil Rijkswaterstaat het gebruik ervan (verder) stimuleren. Een nader onderzoek naar het afvangen van de stoffen die vrijkomen tijdens het onderwaterborstelen van scheepshuiden past bij deze wens. Wanneer de activiteit in de toekomst toeneemt, doordat er meer schepen gebruik maken van een Ecospeedcoating, zal het aantal kg zwevend stof dat wordt geloosd namelijk toenemen.

Voorschrift 5 (maatregelen bij een ongewoon voorval)

Dit betreft een standaard voorschrift over het melden van ongewone voorvallen.

Voorschrift 6 (beheer en onderhoud)

In dit voorschrift is bepaald dat alle werken doelmatig moeten functioneren, in goede staat van onderhoud verkeren en met zorg moeten worden bediend. Hierbij moet in ieder geval gedacht worden aan de borstelapparatuur en hydraulische systemen. Gedurende de werkzaamheden moet altijd een oliebestrijdingskit aanwezig zijn welke onder meer bestaat uit olieabsorberende doeken en -worsten.

Voorschrift 7 (contactpersoon)

Het is belangrijk dat de waterbeheerder altijd een aanspreekpunt c.q. contactpersoon heeft bij het bedrijf. Dit betreft een standaard voorschrift over het wijzigen van de contactpersoon.

4.6 Procedure

De voorbereiding van de vergunning op grond van de Waterwet heeft conform het gestelde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) plaatsgevonden.

4.7 Conclusie

De in de vergunning opgenomen voorschriften waarborgen dat de doelstellingen van het waterbeheer voldoende worden beschermd. Op grond van de bovenstaande overwegingen bestaan er daarom geen bezwaren tegen het verlenen van de gevraagde vergunning.

5. Ondertekening

Middelburg, 22 november 2010.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Namens deze,

HET HOOFD VAN DE AFDELING VERGUNNINGVERLENING EN HANDHAVING,

ir.

6. Mededelingen

Bezwaar

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan tegen deze beschikking binnen zes weken na de dag, waarop dit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift worden ingediend. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en gezonden aan de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zeeland (afd. BBV), Postbus 5014, 4330 KA Middelburg.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en tenminste het volgende te bevatten:

- naam en adres van de indiener;
- de dagtekening;
- vermelding van de datum en het kenmerk van de beschikking waartegen het bezwaarschrift zich richt;
- een opgave van de redenen waarom men zich met de beschikking niet kan verenigen.

Voorlopige voorziening

Indien een bezwaarschrift is ingediend, is het mogelijk om daarnaast een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening in te dienen. Een dergelijk verzoek dient te worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de rechtbank (sector Bestuursrecht) binnen het rechtsgebied waarvan de indiener van het bezwaarschrift zijn woonplaats heeft.

Het verzoek dient te worden ondertekend en ten minste het volgende te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- vermelding van het bestuursorgaan dat de beschikking heeft genomen en de datum en het kenmerk van de beschikking;
- de gronden van het verzoek (motivering).

Bij het verzoek dient voorts een afschrift van het bezwaarschrift te worden overgelegd. Naar aanleiding van het verzoek kan de Voorzieningenrechter een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist. Voor de behandeling van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt een bedrag aan griffierecht geheven. De griffier van de betrokken rechtbank wijst de verzoeker na indiening van diens verzoek op de verschuldigdheid van het griffierecht en bericht de verzoeker binnen welke termijn en op welke wijze het verschuldigde griffierecht moet worden voldaan.

Verzonden afschriften

Een afschrift van deze vergunning is verzonden aan:

- Bureau Verontreinigingsheffing Rijkswateren, Postbus 20906, 2500 EX Den Haag;
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Regionale Zaken, vestiging Noord, Postbus 30032, 9700 RM Groningen;
- het hoofd van het district Westerschelde van Rijkswaterstaat Zeeland, Buitenhaven 2, Postbus 114, 4530 AC Terneuzen;
- het hoofd van het district Zeeuwse Delta van Rijkswaterstaat Zeeland, Postbus 149, 4460 AC Goes;
- Provincie Zeeland, de heer J. Brillman, Postbus 165, 4330 AD Middelburg;
- het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Harlingen, Postbus 10000, 8860 HA Harlingen;
- het college van burgemeester en wethouders van Den Helder, Postbus 36, 1780 AA Den Helder;
- het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag, Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag;
- het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dordrecht, Postbus 8, 3300 AA Dordrecht.
- Gemeente Amsterdam, Dienst Milieu en Bouwtoezicht, Postbus 922, 1000 AX Amsterdam;
- Gemeente Zaanstad, Dienst Publiek, Afd. Technische Vergunningen Team bedrijven, Postbus 2000, 1500 GA Zaandam;
- Inspectie Milieuhygiëne Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen;
- Milieudienst IJmond, Postbus 325, 1940 AH Beverwijk;
- Groningen Seaports, mevrouw M. van den Dungen, Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl;
- Havenbedrijf Rotterdam, Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam;
- Havenschap Moerdijk, Postbus 17, 4780 AA Moerdijk;
- Zeeland Seaports, Postbus 132, 4530 AC Terneuzen;
- Waddenvereniging, Postbus 90, 8860 AB Harlingen;
- Vereniging Nederlandse Scheepsbouw Industrie, Postbus 138, 2700 AC Zoetermeer;

Bijlage 1 Begripsbepalingen

Behorende bij de vergunning van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu van heden, nr. RWS/DZL-2010/5454.

In deze vergunning wordt verstaan onder:

1. 'Waterbeheerder': de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, per adres:
 - a) voor activiteiten op de locaties genoemd in bijlage 2 tabel 1:
de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Noord-Holland:
Toekanweg 7, Postbus 3119, 2001 DC Haarlem, tel. [REDACTED], fax: [REDACTED];
 - b) voor de activiteiten op de locaties genoemd in bijlage 2 tabel 2:
de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Noord-Nederland:
Zuidersingel 3, Postbus 2301, 8901 JH Leeuwarden, tel. [REDACTED], fax: [REDACTED];
 - c) voor activiteiten op de locaties genoemd in bijlage 2 tabel 3:
de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zeeland:
Poelendaelesingel 18, Postbus 5014, 4330 KA Middelburg, tel. [REDACTED], fax. [REDACTED], buiten kantooruren: Verkeerspost Wemeldinge [REDACTED], fax [REDACTED].
 - d) voor activiteiten op de locaties genoemd in bijlage 2 tabel 4:
de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zuid-Holland:
Boompjes 200, Postbus 556, 3000 AN Rotterdam, Afdeling Handhaving, tel. [REDACTED], fax: [REDACTED];
- N.B. De genoemde adressen moeten worden gebruikt bij het schriftelijk indienen van de melding zoals bedoeld in voorschrift 3 lid 1.
2. 'Indienen melding per email': de melding zoals bedoeld in voorschrift 3 lid 1 moet bij indienen per e-mail worden gedaan aan:
onderwaterborstelen@rws.nl
 3. 'Aanvraag': de aan deze vergunning ten grondslag liggende aanvraag van 28 september 2010, met kenmerk Wtw 1219;
 4. 'Vergunninghouder': diegene die krachtens deze vergunning handelingen verricht zoals deze in artikel 6.2 tot en met 6.5 van de Waterwet zijn opgenomen en in staat is naleving van het gestelde in deze vergunning te borgen;
 5. 'Ongewoon voorval': een ongewoon voorval waardoor nadelige gevolgen voor het oppervlaktewater zijn ontstaan of dreigen te ontstaan;
 6. 'Lichte aangroei': lichte/matige aangroei op de scheepshuid/coating met organismen als slijm, algen, zeewier en kleine pokken;
 7. 'Ecospeed': een harde biocidevrije non stick coating op basis van polyesterhars;
 8. 'Polijsten', ook conditioneren genoemd: het glad maken van recent aangebrachte Ecospeed;
 9. 'Cleanen / onderwaterborstelen': verwijderen van aangroei.
 10. 'Onderwaterschip': het deel van het schip dat zich onder water bevindt wanneer de boot in het water ligt;

Bijlage 2 Overzicht havens

Behorende bij de vergunning van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu van heden, nr. RWS/DZL-2010/5454.

Tabel 1: havens beheergebied Rijkswaterstaat Noord-Holland

<p>IJmuiden Hoogovenhaven IJmondhaven Haringhaven Visserhaven</p> <p>Den Helder Het Nieuwe Diep</p> <p>Noordzeekanaal <u>Vanaf 1 juni tot en met 31 oktober</u> Alle havens vanaf de zeesluizen in IJmuiden tot de Westhaven in Amsterdam</p> <p><u>Vanaf 1 november tot en met 31 mei</u> Alle havens vanaf de zeesluizen in IJmuiden tot de Oranjesluizen in Amsterdam</p>

Tabel 2: havens beheergebied Rijkswaterstaat Noord-Nederland

<p>Delfzijl Zeehavenkanaal</p> <p>Eemshaven</p>	<p>Harlingen Industriehaven Visserijhaven</p>
---	--

Bijlage 2 - Vervolg

Tabel 3: havens beheergebied Rijkswaterstaat Zeeland

<p>Vlissingen Buitenhaven</p> <p>Vlissingen-Oost Sloehaven Quarleshaven Bijleveldhaven Westhofhaven Scaldiahaven Kraaijerthaven Van Cittershaven Van Citterskanaal Kaloothaven</p> <p>Zierikzee Haven van Zierikzee</p> <p>Yerseke Koningin Julianahaven Prinses Beatrixhaven Prins Willem-Alexanderhaven</p>	<p>Terneuzen Braakmanhaven Westbuitenhaven Oostbuitenhaven Veerhaven</p> <p>Kanaal van Gent naar Terneuzen Zijkanaal A t/m H Noorderkanaalhaven Zuiderkanaalhaven Massagoedhaven Zevenaarhaven Axelse vlakte haven Autrichehaven</p> <p>Breskens Veerhaven Westhaven Oosthaven Jachthavens</p>
---	---

Bijlage 2 - Vervolg

Tabel 4: havens beheergebied Rijkswaterstaat Zuid-Holland

<p>Rotterdam Maasvlakte Prinses Arianehaven Prinses Alexiahaven Prinses Amaliahaven Prinses Magriethaven Amazonehaven Beerkanaal Europahaven Hartelhaven Mississippihaven Yangtzehaven Rotterdam Europoort Beneluxhaven Dintelhaven Donauhaven Tennesseehaven 4^e tot en met 8^e Petroleumhaven Wezerhaven</p> <p>Rotterdam Botlek Botlek Brittanniëhaven Chemiehaven Geulhaven 3^e Petroleumhaven Seinehaven Sint-Laurens haven Torontohaven 1^e en 2^e Werkhaven</p> <p>Rotterdam Pernis Eemhaven met aanliggende havens Heysehaven Madroelhaven 1^e en 2^e Petroleumhaven Werkhaven Rotterdam stadshavens Keilehaven Kortenoordsehaven Maashaven Merwehaven</p>	<p>Lekhaven Schiehaven Waalhaven met aanliggende havens IJsselhaven</p> <p>Schiedam Wilhelminahaven Wiltonhaven</p> <p>Vlaardingen Koningin Wilhelminahaven Vulcaanhaven Zevenmanshaven</p> <p>Scheveningen Voorhaven 1^e Binnenhaven 2^e Binnenhaven</p> <p>Moerdijk Westelijke Insteekhaven Centrale Insteekhaven Insteekhaven</p> <p>Dordrecht Krabbegeul Malle Gat (incl. Malle Gat noord) 1ste en 2^e Merwedehaven Wilhelminahaven Julianahaven</p> <p>Papendrecht Kooyhaven Ketelhaven</p> <p>Zwijndrecht Swinhaven Drechthaven Develhaven Schokhaven</p>
---	---